

*Nieuwe bepalingen ter bewaring van bossen en
houtopstanden*

(Boswet)

VOORLOPIG VERSLAG

Nr. 4

De bijzondere commissie, ingesteld voor de behandeling van het onderhavige wetsontwerp, heeft de eer daaromtrent het volgende verslag uit te brengen.

Algemeen

De commissie juicht de indiening van het ontwerp van harte toe. Zij heeft grote waardering voor het streven van de Regering, het weinig overzichtelijke geheel van wettelijke bepalingen met betrekking tot de bosbouw en de houtteelt te vervangen door een zo eenvoudig mogelijke regeling, onder vermindering van perfectionisme. In dit streven is de Regering naar de mening der commissie in hoge mate geslaagd.

Instemming verdient het wetsontwerp ook om het feit, dat daarin aan velerlei wensen tegemoet is gekomen, terwijl niettemin verwacht mag worden, dat het belangrijk tot het behoud van het bosareaal in ons land zal bijdragen.

Bij deze gelegenheid wil de commissie tevens blijk geven van haar waardering voor de arbeid van de in 1948 ingestelde commissie onder voorzitterschap van jhr. mr. dr. L. H. K. C. van Asch van Wijck, wier in 1952 uitgebracht rapport van groot belang is geweest voor de meningsvorming omtrent de boswetgeving. Het advies, naar aanleiding van dit rapport in 1956 door het Bosschap opgesteld, heeft tot uitgangspunt gediend bij de opstelling van het wetsontwerp. De commissie wil ook aan dit belangrijk advies haar lof niet onthouden.

Bij de bespreking in de commissie bleek, dat enige leden het, met hoeveel instemming zij ook van de memorie van toelichting kennis hadden genomen, als een leemte beschouwden, dat daarin slechts een rechtshistorisch overzicht wordt geboden, terwijl over de belangrijke vraag, of de Regering een bospolitiek wenst te voeren, volslagen wordt gezwegen.

Kort na de bezetting, toen de rekening werd opgemaakt van alle destructies door de Duitsers en in de hongerwinter veroorzaakt — maar ook lang daarvóór, tijdens de eerste wereldoorlog en tussen de oorlogen —, was er een wil om tot een positieve bosbouwpolitiek te komen, zo betoogden deze leden. Engeland ging ons hierin voor met een plan om honderdduizenden hectaren te bebossen. De Regering gaf toen te kennen tot een uitbreiding van ons armelijk bosareaal te willen komen. Wat is hiervan terechtgekomen? Wil de Regering de getallen overleggen betreffende het bosareaal van 1939 (loofhout, naaldhout, hakhout) en dat van thans, 20 jaar later? Is de Regering, nu de opvattingen ten aanzien van de „produktiviteit” van marginale en submarginale landbouwgronden veranderen, bereid thans deze gedachte van een positieve bospolitiek te realiseren en, zo ja, welke middelen denkt zij dan daarvoor aan te wenden?

Hoe is de huidige val van de houtprijzen te verklaren, zo vroegen deze leden verder. Is hier niet een abnormaal verschijnsel werkzaam, daar ons land nog steeds aan een sterke onderproduktie van hout lijdt? Hebben de Staatsmijnen — die bijna een monopoliepositie bezitten t.a.v. mijnhout — op langer zicht wijs gehandeld door plotseling de biedprijs tot beneden de kostprijs te doen zakken? Wil de Regering haar mening hierover geven? En hoe ziet zij hier de toekomstige ontwikkeling?

Terugkomend op de algemene bospolitiek, stelden de hier aan het woord zijnde leden de vraag, of de Regering heeft kennis genomen van het rapport van Markies Lucifero voor de assemblee van de Raad van Europa over de bosbouwkundige situatie in Europa, en of zij het eens is met de door de assemblee aangevaarde aanbeveling, waarvan de eerste overweging luidt „que, sur le plan économique, une politique de reboisement ou de boisement, en permettant une utilisation rationnelle des „terains marginaux” peut permettre d'augmenter le revenu national.”

In dit verband herinnerden deze leden aan het positieve streven in dit opzicht van de F.A.O., waarin de bosbouw- en landbouwbelangen hand in hand gaan.

Afgezien van het economische en hydrologische belang van de Nederlandse bossen treedt het recreatie-element steeds sterker op de voorgrond. Bij de bestemming van het bosareaal der Zuiderzeepolders heeft dit element soms een hoofdrol gespeeld; dit is een voor ons land logische ontwikkeling, die moet worden toegejuicht. Niet in de laatste plaats op grond van dit motief mag dus de vraag worden gesteld: heeft de Regering een nationaal bosplan voor ogen en is zij bereid en in staat dit uit te voeren? Hoe denkt zij met name het hardhout-loofhoutareaal een behoorlijke omvang te verzekeren?

Wat de inhoud van het wetsontwerp aangaat, konden intussen ook deze leden met de beperktere — naar hun mening wellicht te beperkte — strekking daarvan instemmen. Een aantal punten, waarvan zij nadere overweging noodzakelijk achtten, werd door hen bij de verschillende artikelen ter sprake gebracht.

Verskillende leden der commissie hadden met instemming kennis genomen van de mededeling in de memorie van toelichting, dat het uitgangspunt is, zoveel mogelijk de instandhouding van een behoorlijk bosareaal in ons land te verzekeren, zonder daarbij te treden in de sfeer van de individuele bedrijfsvoering.

In dit verband wenste een ander lid er echter wel op te wijzen, dat door de voorgestelde voorzieningen, evenals dit trouwens ook onder de vigerende regeling het geval is, het beschikkingsrecht van hen, die al dan niet toevallig bosbezitters zijn of andere onder de wet vallende houtopstanden in eigendom hebben (b.v. grienden), in sterke mate wordt beknop, en het is naar de mening van dit lid zelfs zo, dat deze eigenaren in niet onbelangrijke mate financieel benadeeld kunnen worden.

Te denken valt hier b.v. aan griendeigenaren, die, behoudens ontheffing, verplicht kunnen worden hun grienden in stand te houden, resp. te vervangen door andere. Is hier wel rekening gehouden met het feit, dat het onderhouden van grienden in tal van gevallen eenvoudig niet mogelijk is wegens gebrek aan vakkundig personeel? Weliswaar wordt getracht aan dit bezwaar tegemoet te komen door middel van subsidieverlening voor het onderhouden van grienden, maar het hier aan het woord zijnde lid betwijfelde, of deze maatregel voldoende effect sorteert. Het tekort aan vakkundige arbeidskrachten wordt er in elk geval niet door opgeheven. Kunnen nadere bijzonderheden over deze subsidieregeling en de daardoor verkregen resultaten worden verstrekt?

Enige leden waren niet geheel overtuigd door de motivering, welke de memorie van toelichting geeft om het ontbreken van een collisieregeling te rechtvaardigen. Of een botsing van plichten inderdaad tot de uiterste zeldzaamheden zal behoren, moet nog worden afgewacht; zekerheid daarover bestaat in elk geval niet. Bovendien lijkt het principieel juister, dat de bos-eigenaren van tevoren weten, aan welke verplichting zij bij het voordoen van zulk een collisie voorrang moeten geven dan hen bloot te stellen aan de mogelijkheid met de strafrechter in aanraking te komen, ook al zal in dat geval een beroep op artikel 42 W.v.S. hen wel baten.

Andere leden vertrouwden, dat in de praktijk de moeilijkheden wel zouden meevallen. Het zou huns inziens aan de eenvoud van het wetsontwerp en aan het streven om perfectionisme te vermijden afbreuk doen, indien een regeling werd opgenomen, waarvan het nut als hoogst twijfelachtig moet worden beschouwd.

Artikelen

Artikel 1, lid 2. Enige leden zouden het wenselijk achten, de redactie zodanig te wijzigen, dat aan „velling” gelijk wordt gesteld „het op andere wijze vernietigen van een houtopstand, alsmede het toelaten daarvan of het niet treffen van maatregelen ter voorkoming”, waarbij gedacht werd aan het gebruik van chemische middelen, aan begrazing van houtopstanden door vee, enz.

Artikel 2, lid 1. Het ontwerp stelt voor de geldende regeling met kapvergunningen los te laten en deze in verband met de herplantplicht te vervangen door een meldingsplicht van voorgenomen vellingen. Enige leden maakten de opmerkingen, welke over dit punt gemaakt zijn door de Contact-commissie voor natuur- en landschapsbescherming in een adres aan de Tweede Kamer tot de hunne. In dit adres wordt betwijfeld of de voorgestelde procedure voordelen biedt boven de huidige. Op het ogenblik is het zo, dat een bezitter van houtopstanden, die tot velling wil overgaan, op zeer informele wijze (per brief of briefkaart, telefonisch of mondeling) een kapvergunning bij het Staatsbosbeheer pleegt aan te vragen. De aanvrager krijgt dan bezoek van een ambtenaar van het Staatsbosbeheer, die de aanvraag beoordeelt en overleg pleegt over de herbebossing. Dit persoonlijk contact tussen de ambtenaar en de aanvrager geeft de mogelijkheid voor het gelijktijdig verstrekken van advies over velling en verkoop van het hout, over de herbeplanting, etc. De nieuwe regeling lijkt minder star, maar is in feite veel minder praktisch. Het meldingsformulier is het enige officiële stuk, dat in de procedure een rol speelt, en moet daarom aan alle eisen van nauwkeurigheid voldoen. Gevreesd moet worden, dat vele meldingen daaraan niet zullen voldoen, dit te meer nu de niet-nakoming van de verplichting tot het juist en volledig invullen en ondertekenen van het formulier niet strafbaar is gesteld, een omissie, waar ook prof. mr. J. M. Polak in „Sociaal-economische wetgeving” van oktober 1958 op heeft gewezen.

Een ander bezwaar is, dat de meldingsplichtige geen bewijsstuk van de ingediende melding heeft, tenzij een bevestiging van ontvangst aanwezig is. De controle op de naleving van de verplichting wordt daardoor veel moeilijker dan thans, nu men eenvoudig de kapvergunning kan tonen.

Het zou daarom naar de mening van de hier aan het woord zijnde leden aanbeveling verdienen voor te schrijven, dat de directeur van het Staatsbosbeheer de ontvangst van de melding bevestigt op een formulier, waarin is omschreven voor welke houtopstanden de velling is gemeld. De velling zou dan pas mogen geschieden na ontvangst van deze bevestiging.

Enkele leden zouden het nuttig en praktisch achten, indien het formulier — zo dit in het ontwerp behouden blijft — op de gemeentehuizen verkrijgbaar zou zijn. Dit zou ook het voordeel bieden, dat de meldingsplichtige zelf een duplicaat van het ingevulde formulier onder zich kan houden.

Voorts werd gevraagd, of het geen moeilijkheden zal opleveren, indien tussen de melding en het vellen minstens een maand moet verlopen. Dient er geen mogelijkheid te worden geschapen, deze termijn in spoedgevallen te verkorten?

Artikel 3, lid 1. Gezien de noodzaak om een bosareaal van redelijke omvang te handhaven, kon men zich in de commissie algemeen verenigen met de verplichting tot herbeplanting. Verskillende leden achtten deze verplichting te gemakkelijker te aanvaarden, nu ook in het verleden grote soepelheid is betracht bij de overdracht van de herbeplantingsplicht naar elders gelegen gronden, eventueel naar gronden, die aan andere eigenaren toebehoren. Men vertrouwde, dat onder de werking van de nieuwe wet gelijke soepelheid in acht zal worden genomen.

Hoewel ook de hierbedoelde leden overtuigd waren van de noodzaak, een behoorlijk bosareaal te behouden, stelden zij toch de vraag, of de mogelijkheid van afwisseling van bos met bouwland en weiland in aaneengesloten dorre en eentonige bosgebieden, zoals aaneengesloten complexen naaldhout nu eenmaal zijn, niet onder ogen moet worden gezien. Gedacht werd hier aan b.v. 20 tot 40 pct. van het totale areaal. Het landschap

zou er naar de mening van deze leden door worden verfraaid en de exploitatie kan erdoor worden begunstigd.

Andere leden hadden tegen deze suggestie ernstig bezwaar. Zij vreesden, dat hierdoor ons toch al niet overmatige bosareaal nog danig ingekrompen zou worden.

In de toelichting zegt de Regering, dat zij zich voorstelt aan de eigenaar van de ontblote grond de vrijheid te laten om de herbepanting elders uit te voeren, voor zover het bosbelang zulks gedooft. Verschillende leden vroegen zich af, waarom hier alleen met het bosbelang wordt gerekend. Dient niet eveneens het belang van de landbouw in aanmerking te worden genomen, zodat beide belangen tegen elkaar kunnen worden afgewogen?

De herbepanting moet volgens het ontwerp binnen drie jaar worden uitgevoerd. De leden, hier aan het woord, achtten het gewenst deze termijn te verlengen tot vijf jaar. Hierdoor zou de eigenaar de gelegenheid worden geboden om, indien hij dit van belang acht voor de toekomstige houtopstand, de kale bosgrond een jaar als braakland te laten liggen, met een groen-gewas te bezaaien, om daarna één of twee gewassen te oogsten. Daarmede zouden minsten drie of vier jaar gemoeid zijn.

Ook tegen dit denkbeeld kwamen andere leden op. De kans leek hun n.l. niet gering, dat een zo lange termijn, waarin geen herbepanting behoeft plaats te vinden, de mogelijkheid tot ontduiking van deze verplichting zal vergroten.

In welke richting — zo vroegen de eerderbedoelde leden nog — gaan de gedachten van de Regering wat betreft de inhoud van de algemene maatregel van bestuur? Zal daarin ook de mogelijkheid van overdracht van de herplantplicht worden geregeld?

Artikel 3, lid 2. De ervaring heeft geleerd, dat soms geheel buiten de schuld van de eigenaar de herbepanting niet aanslaat. In dergelijke gevallen is het — naar enkele leden opmerkten — niet billijk, indien de eigenaar op eigen kosten de bepanting zou moeten vervangen. Hoe denkt de Regering hieraan tegemoet te komen?

Artikel 3, lid 4. De uitvoering van de norm voor herbepanting door middel van een algemene maatregel van bestuur zal een zaak van groot belang zijn. Spreekt het daarom niet volkomen vanzelf — zo vroegen enige leden —, dat behalve Bosschap en Landbouwschap óók de desbetreffende Staatssecretaris of de Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen in deze zaak gekend wordt? Dit zou aan de Natuurbeschermingsraad de gelegenheid geven van advies te dienen. Moet de Minister, c.q. de Staatssecretaris dan niet uitdrukkelijk in lid 4 worden genoemd?

Artikel 5, lid 1. Enige leden sloten zich ook wat deze bepaling betreft aan bij de opmerkingen, welke de bovenbedoelde Contact-commissie daarover heeft gemaakt. Volgens jarenlange jurisprudentie van de Kroon kan in een gemeentelijk uitbreidingsplan slechts een bestemming tot enigerlei vorm van bebouwing worden erkend, niet een bestemming tot agrarisch of natuurgebied. Om aan de hieruit voortvloeiende moeilijkheden te ontkomen, heeft men in vele uitbreidingsplannen bepalingen opgenomen, waarbij terreinen, die men vrij van woonbebouwing wil houden, óf een bestemming hebben tot „agrarische bebouwing” of tot woonbebouwing met een zo grote terreinoppervlakte per woning, dat dit in feite op wering van de bebouwing neerkomt. De redactie van artikel 5, lid 1, onttrekt nu al deze gebieden aan de belangrijkste voorschriften van het wetsontwerp. De hier aan het woord zijnde leden zouden dit zeer gevaarlijk achten, omdat b.v. veel landgoederen een bestemming tot zeer ruime bebouwing hebben verkregen. Zij drongen er daarom op aan, dit artikellid te schrappen. In verband met de herplantplicht ware dan aan het tweede lid van artikel 6 een zin toe te voegen in dezer voege: „Een ontheffing van het bepaalde in artikel 3 wordt steeds verleend, wanneer het vellen en rooien van houtgewas moet plaatsvinden voor het realiseren van een bestemming op basis van een goedgekeurd uitbreidingsplan.” Is de Regering bereid deze wijziging alsnog aan te brengen?

Artikel 5, lid 2. Enige leden hadden er bezwaar tegen, dat noch meldings- noch herplantplicht zal bestaan voor: enkele bomen van monumentaal karakter, vallende onder *a*, voor houtopstanden binnen kommen (*c*) en voor houtopstanden elders van minder dan 10 are (*e*). Juist in de laatste tijd is — aldus deze leden — de gunstige werking van dergelijke houtopstanden voor windremming, temperatuur en vochtigheidsgraad duidelijk gebleken, waarbij zij verwezen naar: R. J. van der Linde, Het probleem van de houtopstanden in het cultuurlandschap (publikatie van het I.T.B.O.N., 1958).

Voorts wezen deze leden erop, dat deze kleine boomgroepen, restjes van vroegere bossen, brinken, essen, boerderijomplantingen, enz. aan vele streken van Nederland hun typische bekooring geven, van Groningen tot Limburg toe. Als bosreliëk hebben zij soms grote wetenschappelijke waarde. Hoe kan men nu hier, in de meest sprekende gevallen, tot toepassing van artikel 7, lid 3, komen, dat juist zeer nadrukkelijk voor deze drie categoriën wel een kapverbod mogelijk maakt, als er geen meldingsplicht bestaat? Men zal dan steeds te laat komen, en artikel 7, lid 3, zal voor deze, voor ons cultuurlandschap zo essentiële, elementen een dode letter blijven. Dit achtten de hierbedoelde leden te meer onaanvaardbaar, daar met het handhaven van deze bomen of boomgroepjes meestal geen grote economische belangen zijn gemoeid. Daarom zouden zij gaarne zien, dat hier de meldingsplicht en ook de herplantplicht gehandhaafd bleven.

Wat de onder *a* genoemde linde betreft, merkten deze leden nog op, dat lindeneplantingen (groepen en lanen) veelal een bijzondere landschappelijke waarde vertegenwoordigen. Schraping van het woord „linde” achtten zij dan ook in elk geval wenselijk.

Andere leden, die tegen de wijzigingen als zojuist door hun medeleden gesuggereerd, bezwaar zou hebben, vroegen, waarom onder *a* de Italiaanse populier met name is genoemd. Gelden de artikelen 2 en 3 dus wel voor andere soorten van populieren?

Met betrekking tot de lindene wezen deze leden erop, dat deze bomen dikwijls bij boerderijen worden geplant als bescherming tegen de zon. Zouden de lindene nu onder de werking van de artikelen 2 en 3 worden gebracht, dan lijkt het gevaar niet uitgesloten, dat men in vele gevallen eenvoudig niet meer tot het planten van lindene zal overgaan.

De thans aan het woord zijnde leden hadden node een omschrijving gemist, van wat onder erven en onder tuinen (sub *b*) moet worden verstaan. Wil de Regering daarvan alsnog een definitie geven?

Mag aangenomen worden — zo vroegen deze leden voorts —, dat het rooien van randbepantingen (sub *d*) in de vorm van houtwallen en opgaand hout, zonder verplichting tot herbepanting zal zijn toegestaan?

Een oppervlakte van 10 are (sub *e*) achtten deze leden aan de zeer krappe kant; zij bepleitten een verruiming tot b.v. 50 are.

De eerder aan het woord zijnde leden zouden tegen een uitbreiding van de limiet van 10 are krachtig stelling willen nemen.

Overigens vroegen deze leden zich af, of het onder *e* bepaalde in de praktijk geen moeilijkheden zal opleveren, aangezien immers iedere eigenaar zelf zal moeten uitmaken of zijn houtopstand een zelfstandige eenheid vormt en tevens kleiner is dan 10 are.

Artikel 6, lid 2. Aangenomen mag worden, — zo merkten verschillende leden op —, dat de hierbedoelde bijzondere gevallen voor het grootste deel naast een bosbouwkundig ook een landbouwkundig aspect zullen vertonen. Hierboven hadden deze leden reeds gewezen op de noodzakelijkheid, dat binnen het kader van deze materie zowel de bosbelangen als de belangen van de landbouw tegen elkaar dienen te worden afgewogen. Zij vreesden, dat te eenzijdig zal worden beoordeeld of er al dan niet een „bijzonder geval” in de zin van het onderhavige artikel aanwezig is. Zou het daarom niet juister zijn om in plaats van aan de directeur van het Staatsbosbeheer een ge-

mengde commissie de hierbedoelde taak te laten uitoefenen, in welke commissie dan zowel de bosbouw als de landbouw vertegenwoordigd zou moeten zijn?

Artikel 7. Door de grote meerderheid van de commissie werd het toegejuicht, dat de Regering geen voldoende redenen aanwezig heeft geacht om het stelsel van de kapvergunningen te handhaven.

Artikel 7, lid 1. Gevraagd werd, of de Regering meer uitvoerig en concreet wil omschrijven wat zij onder erosie verstaat.

Artikel 7, lid 3. Een der leden zou hier een uitzondering voor het gehele tweede lid van artikel 5 gemaakt willen zien. Andere leden zouden daartegen ernstig bezwaar hebben, aangezien het noodzakelijke behoud van natuurschoon erdoor in gevaar zou worden gebracht.

Artikel 7, lid 4, juncto artikel 8, lid 1. Een aantal leden achtte het onbevredigend, dat de eigenaar, die schade lijdt, geen volledige schadevergoeding in het vooruitzicht wordt gesteld, maar slechts „een billijke tegemoetkoming”, terwijl de eigenaar tegen een desbetreffende beschikking slechts bij de Kroon, en niet bij de rechter in beroep kan gaan. De hier aan het woord zijnde leden onderschreven de bezwaren, die ook van de zijde van het Bosschap, na ingewonnen advies van prof. mr. C. H. F. Polak, tegen de onderhavige regeling in een adres aan de Kamer kenbaar zijn gemaakt. Zij herinnerden aan de opvatting van prof. dr. I. Samkalden, die het vanzelfsprekend achtte, dat de schade in gevallen als de onderhavige vergoed wordt en dat deze door de rechter wordt vastgesteld (Bestuurswetenschappen, 1953, blz. 375), alsmede aan de volgende passage uit de memorie van toelichting bij het ontwerp, dat tot de Boswet 1922 heeft geleid: „Door het leggen van een kapverbod wordt den eigenaar of gerechtigde het recht ontnomen, om de vruchten te trekken van zijn grond, waarop de bosschen of andere houtopstanden staan. Hierdoor geschiedt eene benadeeling van zijn vermogen, waaruit voor hem moeilijkheden van allerlei aard kunnen voortvloeien. Derhalve is het een eisch van recht, dat den benadeelde schadeloosstelling wordt toegekend.”

Andere leden konden deze bezwaren niet delen. Zowel met het denkbeeld van een „tegemeetkoming” als met de beroepsprocedure bij de Kroon konden zij akkoord gaan, waarbij zij aannamen, dat de Kroon te dezen door de Raad van State van advies zal worden gediend.

Dat de Regering met betrekking tot de schadevergoeding in 1922 een ander standpunt innam, achtten deze leden allerminst onbegrijpelijk. Sindsdien is immers de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie tot stand gekomen, waarvan o.m. ook het Bosschap en daarmee de beseigenaren deel uitmaken.

De hierboven weergegeven beschouwing gaat te eenzijdig uit van de civielrechtelijke verhoudingen. Maar thans kan de positie van de beseigenaar niet meer alleen privaatrechtelijk worden gezien, evenmin b.v. als die van een ingeland van een waterschap, die eveneens enige zakelijke verplichtingen als zodanig aanvaardt. Een recht op volledige schadevergoeding bij tijdelijke of gedeeltelijke beperking van het eigendomsrecht zou in deze tijd en in de huidige maatschappij, waar tegenstrijdige belangen elkaar steeds intenser raken, tot voor de gemeenschap — dus voor alle burgers gezamenlijk — volkomen onaanvaardbare gevolgen voeren. Eigendom heeft altijd de verplichtingen medegebracht, die uit de normen van het maatschappelijk verkeer voortvloeien; bij de verhoogde intensiteit van dit verkeer groeien deze verplichtingen mee. Het wetsontwerp trekt hieruit terecht de consequenties.

Men kan zich bovendien afvragen, of volledige schadevergoeding in de praktijk niet zou neerkomen op voldoening van de volle koopprijs van het perceel. In dat geval zou de Staat de koopprijs moeten betalen, zonder de eigendom te verwerven. Ook lijkt een dergelijke regeling het gevaar voor schijnhandelingen te vergroten.

In dit betoog werd uitgegaan van een tijdelijke of gedeeltelijke beperking van het eigendomsrecht. In dat verband zouden de hier aan het woord zijnde leden gaarne vernemen of „dunning”, in de artikelen 2 en 3 van de werking der wet uitgezonderd, al dan niet onder de werking van afdeling III valt. Moet dunnen uitsluitend als een verzorgingsmaatregel worden gezien, of ook als een exploitatiemaatregel?

Nog werd gevraagd, of niet een bepaalde termijn, b.v. van 5 jaar, in het ontwerp opgenomen behoort te worden, binnen welke de gebruiker of eigenaar zijn eis tot het verlenen van een tegemoetkoming, c.q. tot schadevergoeding, dient in te stellen.

Artikel 11. Een lid stelde de vraag, welke criteria zullen worden aangelegd bij de beoordeling van subsidieaanvragen en welke voorwaarden de Regering zich voorstelt aan de subsidieverlening te verbinden.

Naar de mening van dit lid is het in elk geval gewenst vast te leggen, dat, alvorens over subsidieaanvragen wordt beslist, de bosbouwvoorlichtingsraad daarover zal worden gehoord. Artikel 11 ware in deze zin aan te vullen.

Het hierbedoelde lid merkte voorts op, dat, gelet op hetgeen de praktijk in dit opzicht in toenemende mate te zien heeft gegeven, de vrees niet ongegrond schijnt, dat Staatsbosbeheer een al te ruim gebruik van zijn positie zal maken en nog meer dan tot nu toe het geval was concurrentie zal aandoen aan op het terrein van de bosbouw werkzaam zijnde particulieren (b.v. rentmeesters) of particuliere ondernemingen, als de Heidemaatschappij en de Grontmij. Het is immers een vaststaand feit, dat Staatsbosbeheer voor gemeenten en instellingen, die bos of andere houtopstanden willen aanplanten, gratis of vrijwel voor niets plannen ontwerpt, hetgeen uiteraard particulieren of de zoëven genoemde maatschappijen niet kunnen doen. De subsidieverlening zou dit euvel mogelijk nog kunnen bevorderen. Dit lid zou daar ernstig bezwaar tegen hebben, en een duidelijke uitspraak van de Regering op prijs stellen, dat ook naar haar mening Staatsbosbeheer zich ervan zal dienen te onthouden met particulieren in concurrentie te treden.

Andere leden achtten het allerminst onjuist, dat een overheidslichaam als het Staatsbosbeheer, dat met rijksmiddelen werkt, gratis adviezen geeft of plannen opstelt. Daarmee vervult het slechts een normale dienst ten algemene nutte.

Weer andere leden meenden te weten, dat Staatsbosbeheer tegenwoordig geen uitvoerige adviezen e.d. meer verstrekt. Kan de Regering hierover nauwkeurige inlichtingen geven?

Verschillende leden achtten het dringend gewenst, dat duidelijk komt vast te staan, of ook lagere publiekrechtelijke lichamen bevoegdheden ten aanzien van bossen en houtopstanden zullen hebben. Op dit punt sloten deze leden zich aan bij de hieromtrent door het Bosschap in zijn adres van 20 november 1958 en met name ook in dat van 8 juni 1959 naar aanleiding van het gebeurde in Lage Vuursche en de verordening van de gemeente Baarn, gemaakte opmerkingen.

Vooralsnog waren deze leden van oordeel, dat de bevoegdheid van de gemeente te dezen zich dient te beperken tot de gebieden, gelegen binnen de bebouwde kom, of, indien artikel 5, lid 1, in zijn huidige vorm gehandhaafd blijft, tot het gebied van het daar bedoelde uitbreidings- of wederopbouwplan.

Artikel 14. Algemeen werd het toegejuicht, dat aan de bosbouwvoorlichtingsraad een officiële status in deze wet wordt verleend.

Artikel 17. Van verschillende zijden werd gevraagd, waarom de uit de bezetting stammende bepaling, dat de directeur van het Staatsbosbeheer wordt gehoord alvorens wordt beschikt over een verzoek om onder de bepalingen van de Natuurschoonwet te worden gerangschikt, wordt gecontinueerd. Staatsbosbeheer is bij de gang van zaken, in zijn functie van buitendienst van het Ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, immers toch reeds ingeschakeld? Zou het niet

juister zijn de in het ontwerp bedoelde adviserende taak op te dragen aan het Bosschap of aan een commissie van niet ambtelijke leden, b.v. bestaande uit vertegenwoordigers van de Natuurbeschermingsraad en het Bosschap?

Andere leden hadden aan zulk een wijziging geen enkele behoefte. Het gaat hier slechts om een beoordeling door een deskundige, en als zodanig komt de directeur van het Staatsbosbeheer stellig het meest in aanmerking.

Vastgesteld 15 juli 1959.

VAN DER GOES VAN NATERS
DEN HARTOG
KIKKERT
ENGELBERTINK
VAN MEEL
EGAS
J. M. PETERS
SCHILTHUIS
BIESHEUVEL.